Escolarització d'alumnat amb NEE (3)

written by Mireia Barrachina y Cristina Pérez-Manglano | 7 de January de 2025

Entorns interactius en centres d'educació especial

Encara que sabem que els centres inclusius beneficien a l'aprenentatge de l'alumnat amb NEE, també coneixem xiquets i xiquetes que per les seues necessitats hui dia estan més ben atesos en centres d'educació especial (CEE) i així ho sol·liciten les famílies. Garantir expectatives altes i entorns interactius no depén del tipus d'escola –ja siga ordinària, aula específica o CEE–, sinó del compromís a aplicar les evidències científiques d'impacte social per a tots i totes, sense distinció.

La qualitat de les interaccions educatives juga un paper crucial en el desenrotllament de l'alumnat, especialment en els centres d'educació especial. L'enfocament dialògic proposa **substituir pràctiques reproductores de desigualtats per interaccions de qualitat** que acceleren els aprenentatges, garantint dinàmiques inclusives i enriquidores per a tot l'alumnat, especialment per a aquells amb NEE. Un element clau són les altes expectatives

a l'hora de realitzar les **adaptacions curriculars**. **Les expectatives docents marquen vides**: si el professorat no creu que l'alumnat puga adquirir importants aprenentatges instrumentals, deixarà d'oferir-li oportunitats i no podran aconseguir el seu màxim potencial.

L'article científic ***Interactive Learning Environments for the Educational Improvement of Students With Disabilities in Special Schools*** demostra com la creació d'entorns interactius d'aprenentatge en un CEE, mitjançant la reestructuració dels recursos existents, genera transformacions d'interacció a l'aula que milloren el comportament i l'aprenentatge de l'alumnat. Algunes claus principals que es ressalten en este article i que ens poden ajudar per a transferir-les als nostres contextos amb alumnat amb NEE són:

1. Creació d'un entorn d'aprenentatge interactiu en educació especial

Això es fa possible millorant la riquesa de les interaccions dins de la diversitat existent, creant grups heterogenis quant a necessitats, capacitats, etc. i amb la presència de més adults, amb rols més diversos i amb una capacitació prèvia, per a donar suport a l'aprenentatge de l'alumnat i aprofitar al màxim les interaccions. Tot això amb una instrucció acuradament dissenyada i una avaluació sistemàtica.

2. Transformació dels patrons tradicionals d'interacció a l'aula, millors condicions per a entorns d'aprenentatge solidaris

Augmentar les interaccions de suport dins dels grups i fora de l'aula canvia el patró d'interaccions de les i els estudiants, millorant les habilitats comunicatives i l'aprenentatge instrumental.

3. El progrés dels docents en el seu rol professional

El llenguatge de la possibilitat és ara el que preval, i no el de la queixa, centrant-se en la millora de l'educació per a un progrés adequat. Les tertúlies pedagògiques dialògiques proporcionen este llenguatge de la possibilitat, facilitant que el professorat dialogue "amb el llibre a la mà", accedint directament al coneixement científic de més alt nivell sobre educació per a transferir-lo a l'aula.

Este model no sols millora els aprenentatges acadèmics de l'alumnat amb NEE, sinó que també fomenta relacions d'amistat i el seu sentit de pertinença a la comunitat. La clau són les altes expectatives, sempre amb les evidències científiques que han demostrat més èxit per a aconseguir els millors resultats tant en l'aprenentatge instrumental com emocional, en sentiments i valors. **Algunes escoles d'educació especial** ja han demostrat que això **és possible**, superant els complexos desafiaments i limitacions que enfronten els i les professionals, creant millors condicions per a l'aprenentatge i el desenrotllament.

[Imatge: Freepik]